

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

1983

BRNO 1985

der umfangreichen Anomalie an, die die Schichtenlinien des Hanges verfolgt. In ihrer Mitte ist sie je - doch markant verengt, so dass sie die Form eines liegenden Achters hat. Durch die Sonde erfassten wir die Steindestruktion einer vorläufig näher nicht definierbaren Konstruktion und zwei tiefe zylinderförmige Lehmgruben /Obj. 12 und 13/ 83/. Wie ich bereits angeführt habe, waren wir gezwungen wegen der absoluten Unleserlichkeit der Profile sowie des Liegenden /nicht einmal das Besprengen half/ die Grabung der Sonde und des Obj. 13/ 83 zu unterbrechen.

2/ den nordwestlichen bis westlichen Sektor des Siedlungsplateaus. Hier verfolgten wir die Bestiedlung und die Dichte der Siedlungsobjekttypen. Durch Sonden des Komplexes S-78/ 83 erfassten wir 17 Siedlungseinheiten. Die bedeutendste von diesen ist Hütte Obj. Nr. 443 /arbeitsgemäss als Gräbchen Ž-2/ 83 bezeichnet/, aus der wir ca. 3 m eines Gräbchens erfassten, das zum Einsetzen der Pfostenkonstruktion für die Hüttenwand diente. Das Gräbchen war mit senkrecht aufgestellten flachen Steinen ausgelegt und auf der Nordseite /d.h. in den Hang/ von einer Pfostenreihe gesäumt. Zur Hütte gehörte ferner der in den Hang eingelassene Teil eines Plateaus mit gestampfter Terraiherrichtung und eine mächtige Mahl - unterlage. Die Grabung der Hütte wird in der nächsten Saison beendet werden. Ausser dieser stiessen wir auf den Teil eines ähnlichen Fundamentgräbchens einer Hüttenwand /Ž-1/ 83/ im mittleren Teil der Sonde. Die übrigen gefundenen Objekte können wir als Keller /11 Objekte/, Getreidegruben /2 Objekte/ betrachten. Für die Lösung der chronologischen Beziehungen der Lokalität wird die Superposition der Objekte wichtig sein, die im Raume des Hüttenplateaus - Obj. Nr. 443 /Obj. 16-18/ und Obj. Nr. 1 /Obj. 1, 11 und Ž-1/ erfasst wurde. Von den Funden ist die Kollektion von Kernen /52 St./ und Arbeitswerkzeug aus Objekt Nr. 18/ 83 interessant, die zur Herstellung von Spaltindustrie dienen.

ENEOLITICKÉ OBJEKTY V OPAVĚ-PALHANCI /okr. Opava/

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

V říjnu 1983 se uskutečnila první etapa výzkumu rozsáhlého objektu zjištěného ve východní stěně opuštěné pískovny, ležící severně od osady Opava-Palhanec. Lokalita se nachází severně od řeky Opavy v prostoru kóty 273,8. O nalezení objektu bylo referováno v souvislosti se zjišťovacím průzkumem v roce 1982 /PV 1982, Brno 1984, 20/. Tehdy při zaměřování profilu objektu byla mimo jiné zachráněna částečně poškozená hlavička berana, datovaná nalezenou keramikou do boletázké fáze kultury lidu s kanelovanou keramikou.

Úkolem výzkumu v roce 1983 bylo zjistit šířku neporušené části objektu, jehož profil ve stěně pískovny je 11 m dlouhý. Získané údaje mají sloužit k rekonstrukci tvaru a funkce objektu a stanovit rozsah dalších výkopových prací. Dále jsme chtěli zjistit, zda dolní z dvou vrstev vyplňujících objekt a výrazně se od sebe odlišujících, resp. od sebe oddělených mazanicovou či žlutkovou mezivrstvou, je chronologicky a kulturně shodná s horní nebo ne. Při studiu materiálu a dokumentací z výzkumů, které byly prováděny při otvírání pískovny V. Šikulovou ze Slezského muzea se objevila možnost, že se jedná o část jednoho z hliníků /PV 1970, 75/ částečně prozkoumaného již v této době. Dolní část záspyu pak měla obsahovat materiál lengyelské kultury s příměsí mladé vypíchané keramiky a s vlivy z oblasti malické kultury, svrchní KNP.

Sonda položená ve střední části objektu a dlouhá 300 cm nedosáhla východního okraje objektu. Získaný materiál jednoznačně datuje obě vrstvy do období KK, i když jeden zlomek z dolní vrstvy nasvědčuje tomu, že by mohl být starší /Lg/. Nejvýznamnějším nálezem byla druhá polovina kamenné palice, jejíž první části jsme získali v roce 1982 cca o 3 m jižněji.

Mimořádné sucho, které způsobilo značnou nečitelnost profilů a detailů na podloží a značnou kompaktnost záspyu způsobilo, že v roce 1983 jsme již ve výzkumu nepokračovali.

Literatura:

Pavelčík, J. Eneolitické objekty v Opavě-Palhanici /okr. Opava/. PV 1982, Brno 1984, 20.

Šikulová, V. 1971: Záchrané výzkumy v pískovnách ve Vávrovicích-Palhanici /okr. Opava/, PV 1970, Brno 1971, 75.

Aneolithische Objekte in Opava-Palhanec /Bez, Opava/. Im Jahre 1983 wurde von Angestellten des AÚ ČSAV - Expositur Opava die Beglaubigungsgrabung eines umfangreichen äneolithischen Objektes in Opava-Palhanec auf der Kote 273,8 verwirklicht. Mit Rücksicht zu den ungünstigen klimatischen Bedingungen /aussergewöhnliche Trockenheit/ wird die Grabung erst in der folgenden Saison beendet werden.

P ŘEHLED V Ý Z K U M Ů 1983

Vydává:	Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor:	akademik Josef P o u l í k
Redaktoři:	Dr. A. Medunová, Dr. J. Meduna, Dr. J. Říhovský
Překlady:	Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby:	A. Krechlerová /pokud není na tabulce uveden jiný autor/
Na titulním listě:	stříbrné nákončí opasku z kostrového hrobu z období stěhování národů v Boroticích /okr. Znojmo/
Tisk:	Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov, provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo:	ÚVTEL - 73332
Vydáno jako rukopis:	400 kusů - neprodejně